

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

PERSPEKTİF

İktisadi gelişmeleri farklı perspektifler ve düzeylerden değerlendirmek mümkündür. Nitekim ekonomik gelişmeler; mikro, mezo, makro, mezo-küresel ve küresel düzeylerden analiz edilebilir. Mikro analiz; firma (üretici ve girdi kullanıcısı) ve hanehalklarının (emek girdisi ve tüketici) incelenmesini içerir. Mezo analizde ise benzer ürünleri üreten firmaların oluşturduğu grup, yani endüstri ele alınır. Otomotiv, beyaz eşya, gıda, demir-çelik gibi endüstriler bu tür analizlerin konusunu oluşturur. Makro ekonomik boyuttaki analizler ise ülke genelini ilgilendiren-etkileyen konuları ele alır. Enflasyon, işsizlik, gelir dağılımı, ekonomik büyüme, dış ticaret bu tür analizlerin başlıca konularıdır.

Günümüzde ülkelerin birbirleriyle olan ekonomik ilişkilerinin oldukça yoğunlaşması analizlerin de genişletilmesini gerekli kılmıştır. Bu nedenle endüstrilerin küresel düzeyde (mezo-küresel) ele alınmasını (örneğin, dünya otomotiv endüstrisi, dünya demir-çelik endüstrisi gibi) içeren incelemeler yapılmaktadır. Bunların yanında bir bütün olarak dünya ekonomisinin incelenmesi de önem kazanmıştır. Nitekim küresel hasıla, dünya ekonomisinin büyüme performansı, dünya dış ticaret hacmi, küresel sermaye hareketleri tüm ülkeleri ve firmaları ilgilendirmektedir.

Somutlaştırmak gerekirse; İzmir'deki bir tekstil firması (mikro), Türkiye tekstil endüstrisi (mezo), Türkiye ekonomisi (makro), dünya tekstil endüstrisi (mezo-küresel) ve dünya ekonomisi (küresel) düzeye karşılık gelmektedir.

İyi bir firma yöneticisi faaliyette bulunduğu endüstri perspektifinden bu farklı düzeylerde analiz yapabilen kişidir. Örneğin bir gıda firmasının yöneticisi, öncelikle firmasının iç işleyişini iyi kurgulamak, doğru kişilerden oluşturulmuş doğru ekipler ile üretimini gerçekleştirmek durumundadır. Ancak mikro düzeydeki bu "iyi" olma hali tek başına yeterli olamayacaktır. Çünkü işletmenizdeki iş ve işlemleri ne kadar iyi yaparsanız yapın, içinde bulunduğunuz gıda endüstrideki gelişmeleri, sorunları, rakipleri takip etmedikçe varlığını uzun süre devam ettirmeniz mümkün olamayacaktır.

Firmanızı iyi yönetiyor, endüstrideki gelişmeleri yakından takip ediyor, gelişmelere uyum sağlıyor hatta endüstrideki gelişmeleri siz şekillendiriyor olabilirsiniz. Ancak bu da yetmez. Eğer ülke ekonomisindeki gelişmeleri takip etmiyor, olası olumlu ve olumsuz gelişmelere karşı pro-aktif davranmıyorsanız, beklenmedik sorunlarla karşılaşmanız olasıdır.

Örneğin, ekonominin büyüme hızı, dış ticaretteki yasal ve pratikteki gelişmeler, enflasyon oranları, döviz kurları, faiz oranları, işsizlik oranları... Bu alanlardaki gelişmeleri takip etmeyen bir yöneticinin başarısız olma ihtimali yüksektir.

Nitekim sıcak para hareketlerini takip etmeyen, yönü konusunda öngörüle bulunamayan, ancak döviz kredisi kullanıp açık pozisyona düşen bir firmanın iflası sürpriz olmayacaktır. O halde sadece mikro ve mezo analizler yapmak iyi yönetici olmaya yetmeyecektir.

Yöneticinin ilk üç düzeyde çok iyi bir noktada olması da yeterli değildir. Çünkü dünya gıda endüstrisinde ortaya çıkan gelişmeleri de (ürünlerde yenileme, yeni teknolojiler, pazarlama stratejilerindeki değişiklikler, yeni rakiplerin devreye girmesi) takip etmesi, değerlendirmesi ve strateji üretmesi gerekecektir. Bu sadece dış pazarlar için üretim yapan firmalar değil, iç piyasaya çalışanlar için de geçerlidir. Çünkü bir firma ihracat yapmasa da, iç piyasada yabancı firmalarla rekabet etmek zorunda kalabilecektir. Bir başka deyişle mezo-küresel gelişmelerden kaçınmak olası değildir.

Bütün bunların yanında iyi bir yöneticinin dünya ekonomisindeki gelişmeleri de takip etmesi gerekecektir. Küresel ticaret anlaşmaları, küresel sermaye hareketleri, Euro-Dolar, Dolar-Japon Yeni gibi temel çapraz kurlardaki gelişmeler, önemli-büyük ülkelerdeki faiz oranları, ABD, AB ve Japonya merkez bankalarının politikaları, petrol ve diğer önemli emtia fiyatlarının gelişimi, ülkeler arası serbest ticaret anlaşmaları... Bu alanlardaki gelişmeleri takip etmeyen, örneğin 2008 küresel finans krizinin olası etkilerini öngöremeyen bir yönetici ve firması ciddi maliyetlerle karşılaşmak zorunda kalabilecektir.

Kısaca ifade etmek gerekirse günümüzde yöneticilerin oldukça geniş bir perspektife, bu perspektifi de sürekli geliştirmeye ihtiyacı bulunmaktadır. Esnaf ve sanatkar kardeşlerimizin de büyüme stratejilerini hayata geçirmeden önce perspektiflerini genişletmeleri gerektiğini unutmamaları gerekmektedir. Zira günümüzde dar perspektifle uzun yol almak olası değildir.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

İESOB GEZİCİ EĞİTİM ARACI PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN EĞİTİMLER

İzmir Kalkınma Ajansı'nın "Mesleki Eğitim Mali Destek Programı" kapsamında yürütülen projede İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'ne (İESOB) ait olan gezici eğitim aracı gerekli makine ve ekipmanlar ile donatılmış ve eğitim faaliyetlerine başlamış bulunmaktadır.

Gezici eğitim aracı ile mesleki eğitim ihtiyacı yüksek sektörlerde ve konularda verilecek eğitimlerin pratik, kolay erişilebilir ve yenilikçi boyuta dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Böylece eğitim hizmetleri ayağa götürülerek eğitim katılım oranlarının artırılmasının yanı sıra esnafın/adayların hem mesleki gelişimlerine hem de kişisel gelişimlerine katkı sağlayacaktır.

2 Mayıs 2017 tarihinde başlayan mesleki eğitimler Haziran ayının sonuna kadar devam edecektir. Öncelikle Kaynakçılık alanında başlayan eğitimler Buca Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde 64 saatlik modül halinde verilmiş olup sırasıyla Torbalı ve Menemen Sanayi Sitelerinde de tekrarlayacaktır.

Kaynakçılık alanında eğitimlerin bitmesinin ardından şoförlere yönelik güvenli sürüş teknikleri, karayolları kanun ve yönetmelikler, müşteri memnuniyeti ve halkla ilişkiler gibi konularda Alsancak, Gaziemir, Bornova, Güzelbahçe, Mavişehir, Karşıyaka, Üçkuyular bölgelerinde 4 saatlik eğitimler verilecektir.

Proje kapsamında planlanan eğitimlerin bitmesinin ardından İESOB Gezici Eğitim Aracı tüm esnaf ve sanatkarlar için ihtiyaca uygun mesleki eğitimlerin verildiği kullanışlı gezici bir araç haline gelecektir.

Tüm esnaf ve sanatkarlarımızın yürütülen bu eğitimlere katılımını bekler, Esnaf teşkilatına hayırlı olmasını temenni ederiz.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

MAKRO EKONOMİK GÖRÜNÜM

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde makro ekonomik gelişmeler hem firmalar, hem vatandaşlar hem de devlet açısından önemli etkiler yaratabilmektedir. Bu nedenle ekonomik birimlerin makro ekonomik gelişmeleri yakından takip etmesi, devletin ise takip etmenin ötesine geçerek gelişmeleri yönlendirmesi gerekmektedir.

Günümüz Türkiye'si koşullarında tüm ekonomik birimleri yakından ilgilendiren başlıca belirleyici makro ekonomik değişkenler; faiz oranları ve döviz kurlarıdır. Faiz oranlarının önemi hem vatandaşların hem de firmaların çok borçlu olması, çok kredi kullanmasından kaynaklanmaktadır. Döviz kurlarının önemi ise hem devletin hem de özel firmaların büyük miktarda döviz borcunun olması, açık pozisyonlarının bulunmasıyla ilgilidir.

Faiz oranları ve döviz kurlarındaki gelişmeler; yatırım, üretim (büyüme), istihdam (işsizlik), dış ticaret (ihracat-ithalat), enflasyon, gelir dağılımı, bütçe dengeleri üzerinde önemli etkiler yaratabilmektedir. Bu alanlarda faiz ve döviz kurlarına bağlı olarak ortaya çıkan gelişmeler ise yeniden faiz ve kurları etkilemektedir. Dolayısıyla bu göstergeler birbirini sürekli olarak etkilemekte, kümülatif nedensellik ilişkisi içinde hareket etmektedir.

Türkiye'de mevcut duruma bakıldığında karşımıza şöyle bir tablo çıkmaktadır; marjı daralsa da kurlardaki dalgalanmalar devam etmektedir. Enflasyondaki yükselmeye bağlı olarak faizlerde önemli artışlar yaşanmıştır. Daha da önemlisi kurlardaki dalgalanmanın devam edecek, faizlerde düşmenin ise yakın zamanda gerçekleşmeyecek olmasıdır.

Dolayısıyla Türkiye ekonomisi bir süre daha dalgalanan kurlar ve yüksek kredi faizi ile yaşayacaktır.

Kurlardaki belirsizlik ithal yatırım malları fiyatlarının TL bazlı fiyatlarını belirsiz hale getirdiği, yüksek faiz yatırım kredisi maliyetlerini artırdığı için öncelikle yatırımları olumsuz etkileyecektir. Ayrıca yükselen faizler tüketicilerin kredi kullanımını azaltacaktır. Yatırımlar ve tüketimin bu şekilde yavaşlaması ekonomik büyümeyi de yavaşlatacaktır. Ekonomik büyümedeki yavaşlama ise istihdam artışının yavaşlamasına, dolayısıyla da işsizliğin artmasına yol açacaktır. Talep, üretim ve istihdam artışındaki yavaşlama, dış girdi bağımlılığının yüksek olması nedeniyle Türkiye'nin ithalatını yavaşlatacak, bu da dış ticaret ve cari dengedeki açığın artışını sınırlandıracaktır.

Bilindiği gibi Türkiye ekonomisinin en önemli ve güvenilir boyutu kamu dengelerinin yani bütçe açığı ve kamu borç stokunun sürdürülebilir düzeylerde olmasıdır. Ancak referandum sürecinde bütçede oldukça riskli gelişmeler yaşanmıştır. Bu sürece yukarıda ifade edilen makro ekonomik yavaşlama eğilimi eklendiğinde 2017'in kamu dengeleri açısından oldukça zorlu geçeceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Kısaca ifade etmek gerekirse Türkiye'nin makro ekonomik görünümü pek de parlak bir görüntü vermemektedir. Ancak, bütçe disiplinine yeniden riayet edilmesi, yeni ve işlevsel bir yatırım teşvik sisteminin hayata geçirilmesi, enflasyonla mücadeleye öncelik ve ağırlık verilmesi, istihdam teşviklerinin devam etmesi ve bütün bunları içeren yeni ve reel sektör odaklı bir büyüme modeli ile bu süreç tersine çevrilebilecektir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2016									2017			
GÖSTERGE	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN
İMALAT SAN. KKO (%)	75,3	75,7	76,1	75,7	75,2	76,6	76,4	76,4	76,5	75,5	75,4	74,9	78,4
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	65.618	73.832	71.111	45.566	53.977	51.340	63.746	95.783	108.044	25.689	34.658	55.616	57.998
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	55.557	60.692	63.103	49.696	51.748	61.757	74.244	83.635	87.107	76.493	81.990	96.313	82.590
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	27.638	27.867	27.651	27.636	27.473	27.564	27.267	27.067	26.669	26.672	26.956	26.956	
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.824	2.895	3.127	3.324	3.493	3.523	3.647	3.715	3.872	3.985	3.900	3.900	
İŞSİZLİK ORANI (%)	9,3	9,4	10,2	10,7	11,3	11,3	11,8	12,1	12,7	13,0	12,6	12,6	
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.102.420	1.131.006	1.134.496	1.140.321	1.152.103	1.160.567	1.182.422	1.229.210	1.259.706	1.294.552	1.252.762	1.291.186	1.308.306
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	11,8	11,4	11,2	10,9	10,9	10,9	10,8	10,5	10,6	10,6	10,9	11,3	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	12,5	12,0	11,5	11,2	11,1	11,0	10,9	10,8	10,6	10,8	10,9	11,0	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	11,6	11,6	11,4	11,1	10,6	10,6	10,2	10,2	10,3	10,3	10,4	10,7	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.545.395	1.584.075	1.585.130	1.610.272	1.615.024	1.639.098	1.660.075	1.724.691	1.763.554	1.848.664	1.801.462	1.861.814	1.888.680
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	43.312	44.135	42.833	44.786	43.456	45.334	44.394	47.672	50.133	51.797	49.518	50.458	49.774
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.111.734	1.147.289	1.147.130	1.170.844	1.174.185	1.190.546	1.208.693	1.265.156	1.293.510	1.375.085	1.325.700	1.376.937	1.399.414
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	312.010	313.984	316.182	315.680	317.272	321.224	326.056	331.213	337.798	340.282	344.278	352.197	357.880
KONUT(Milyon TL)	148.289	149.603	151.059	150.604	151.766	154.388	157.300	160.274	164.058	165.602	168.020	172.843	176.290
TAŞIT (Milyon TL)	6.356	6.382	6.392	6.341	6.326	6.312	6.298	6.436	6.718	6.638	6.580	6.542	6.538
DİĞER (Milyon TL)	157.365	157.999	158.731	158.735	159.180	160.524	162.458	164.503	167.022	168.042	169.678	172.812	175.052
KREDİ KARTI (Milyon TL)	78.339	78.667	78.979	78.962	80.111	81.994	80.932	80.650	82.113	81.500	81.966	82.222	81.612
KREDİ FAİZİ (Taşit %)	15,9	15,1	15,6	15,3	15,5	15,3	14,7	13,7	13,9	15,2	15,6	15,4	15,9
KREDİ FAİZİ (Konut %)	14,3	13,9	14,1	13,7	12,9	12,9	12,1	11,7	11,4	11,5	11,4	11,1	11,4
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	16,0	14,0	15,6	15,0	14,7	14,8	14,8	14,0	14,3	14,0	14,7	15,3	16,4
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	25.419	25.981	26.407	26.614	26.689	26.733	27.060	27.657	27.965	28.682	28.380	28.907	29.358
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	21.880	22.275	22.666	22.747	22.909	22.915	23.138	23.385	23.658	23.870	24.081	24.539	25.067
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.539	3.705	3.741	3.867	3.781	3.819	3.922	4.271	4.307	4.812	4.300	4.368	4.291
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	52.682	54.055	53.577	51.926	53.589	55.176	56.557	57.125	57.998	59.410	60.187	60.663	
Kredi Kartları	7.895	8.079	7.864	7.926	8.121	8.265	8.393	8.160	8.035	8.170	8.133	8.139	
Ferdi Kredi Konut	691	706	744	767	793	843	864	868	886	881	881	875	
Ferdi Kredi Otomobil	206	207	227	229	230	232	234	230	227	230	227	224	
Ferdi Kredi Diğer	9.888	10.111	10.036	10.334	10.574	10.721	10.886	10.728	10.632	10.719	10.591	10.587	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	5.544	5.602	5.529	5.829	6.099	6.289	6.499	6.735	6.919	7.239	7.463	7.599	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.874	1.953	1.980	1.994	2.067	2.161	2.207	2.179	2.174	2.231	2.241	2.274	
İnşaat	5.053	5.201	5.153	4.701	4.837	5.087	5.206	5.313	5.392	5.428	5.521	5.610	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.250	1.291	1.299	1.268	1.254	1.310	1.359	1.430	1.628	1.738	1.829	1.823	
Diğer	20.281	20.906	20.745	18.880	19.614	20.267	20.910	21.482	22.103	22.721	23.270	23.534	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	77,1	78,6	86,8	99,6	85,8	93,6	86,2	88,6	90,0	84,5	70,1	82,1	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	881,7	883,5	916,2	1.247,6	995,0	1.096,90	1.032,60	1.134,60	1.602,60	1.297,80	906,9	892,2	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	29,3	69,2	49,3	30,7	77,5	53,9	54,8	48,8	34,2	50,4	31,2	30,4	15,0
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.127,10	2.064,00	1.623,00	1.150,7	2.472,3	1.837,20	1.939,20	1.726,70	1.358,40	1.716,50	1.118,80	1.073,90	605,3
KURULAN ŞİRKET SAYISI	5.860	5.422	5.571	3.136	4.533	3.745	5.362	5.592	4.885	6.275	5.617	6.146	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	691	581	878	602	689	903	1.096	1.167	1.896	2.142	815	720	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	6,57	6,58	7,64	8,79	8,05	7,28	7,16	7,00	8,53	9,22	10,13	11,29	11,87
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	2,87	3,25	3,41	3,96	3,03	1,78	2,84	6,41	9,94	13,69	15,36	16,09	16,37
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	140.602	141.629	142.527	141.201	141.985	141.261	140.811	141.890	142.895	144.576	144.297	146.021	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	199.373	198.701	199.974	196.408	197.067	196.962	197.055	198.012	198.433	200.661	200.910	202.142	
ORTALAMA DOLAR KURU	2.8370	2.9290	2.9200	2.9600	2.9660	2.9630	3.0710	3.2700	3.4920	3.7380	3.6760	3.6690	3.6570
ORTALAMA EURO KURU	3.2160	3.3180	3.2800	3.2740	3.3240	3.3190	3.3900	3.5380	3.6850	3.9690	3.9150	3.9190	3.9140
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,1340	1,1330	1,1240	1,1060	1,1210	1,1210	1,1040	1,0820	1,0550	1,0620	1,0650	1,0680	1,0700